

OS.602.1.2025

**Informacja Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo
o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla
projektu dokumentu „Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2026
– 2029 z perspektywą do 2033 roku”.**

Na podstawie art. 48 ust. 7, w związku z ust. 1 i 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1112 ze zm.) podaję do publicznej wiadomości informację o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Program Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2026 – 2029 z perspektywą do 2033 roku”.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ww. ustawy organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, może po uzgodnieniu z właściwymi organami odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli uzna, że realizacja postanowień danego dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.

W związku z powyższym, Burmistrz Gminy i Miasta Witkowo, dnia 11.04.2025 r. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu z wnioskiem o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2026 – 2029 z perspektywą do 2033 roku”.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu pismem z dnia 07.05.2025 r., znak: DN-NS.9011.992.2025, uzgodnił odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 18.06.2025 r., znak: WPP-I.410.49.2025.AK.2, po uprzednim uzupełnieniu wystąpienia Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo, uzgodnił możliwość odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu.

Uzasadnienie braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2026 – 2029 z perspektywą do 2033 roku”, sporządzono na podstawie art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1) Charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47 ustawy.

Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, program ochrony środowiska zawiera cele ekologiczne, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych oraz środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych w nim celów. Dokument definiuje cele i zadania dla najbliższych 8 lat (2026 - 2033), monitoring realizacji oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie planowanych w nim zadań.

Głównym celem Programu jest zrównoważony rozwój gminy przez realizację zadań inwestycyjnych oraz zadań o charakterze organizacyjnym, administracyjnym i edukacyjnym, wpływające na poprawę jakości środowiska naturalnego i zachowanie walorów przyrodniczych. Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego gminy, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji, w Programie określa się kierunki interwencji oraz wyznacza cele i zadania do realizacji, które należy podjąć w celu poprawy i utrzymania jakości środowiska.

Program zawiera analizę uwarunkowań zewnętrznych wynikających z dokumentów planistycznych i strategicznych na stopniu wojewódzkim, powiatowym i gminnym, efekty realizacji dotychczas obowiązującego Programu ochrony środowiska, charakterystykę gminy Witkowo, analizę stanu środowiska przyrodniczego na terenie gminy Witkowo, główne ustalenia Programu, instrumenty realizacji Programu, system zarządzania i monitoringu Programu, streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Działania objęte przedmiotowym programem mają charakter lokalny, gdyż będą realizowane na terenie obszaru mieszczącego się w granicach administracyjnych gminy Witkowo.

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Realizacja ustaleń Programu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszary Natura 2000. Planowane do realizacji działania mają na celu poprawę jakości środowiska przyrodniczego na obszarze gminy Witkowo, ochronę klimatu, tworzenie warunków zdrowego życia mieszkańców w chwili obecnej i w przyszłości.

W Programie przewidziane do realizacji będą zadania inwestycyjne w następujących obszarach interwencji: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważnymi awariami.

Do zadań w tych obszarach należą przede wszystkim: wymiana nieefektywnych systemów grzewczych w budynkach mieszkalnych, montaż instalacji odnawialnych źródeł energii na budynkach mieszkalnych i użyteczności publicznej, działania promocyjno - edukacyjne podnoszące świadomość mieszkańców gminy na temat gospodarki niskoemisyjnej, działania kontrolne w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska, rozbudowa sieci gazowej, termomodernizacja placówek oświatowych, modernizacja dróg gminnych, budowa ścieżek rowerowych, konserwacje rowów melioracyjnych, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, budowa i rozbudowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej, wprowadzenie zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planu ogólnego gminy dot. ochrony powietrza atmosferycznego, konieczności ochrony gleb klasy I-III i racjonalnego gospodarowania ich zasobami, organizacja i nadzór nad systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy, odbiór, transport i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest, rekultywacja składowiska odpadów w Chładowie, budowa infrastruktury wykorzystującej odnawialne źródła energii (farmy fotowoltaiczne), działania edukacyjne i promocyjne na rzecz podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie właściwej gospodarki odpadami, ochrony przyrody, ochrony powietrza atmosferycznego.

Część zadań planowanych do realizacji w poprzednim Programie, które nie zostały jeszcze zrealizowane, podlegała indywidualnej procedurze przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach wydanych przez Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Należą do nich m.in. budowy elektrowni fotowoltaicznych. Przeprowadzone postępowania wykazały, że po spełnieniu warunków zawartych w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach, raportach i uzgodnieniach z właściwymi organami, realizacje tych inwestycji będą zgodne z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska i nie spowodują znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Część zadań planowanych do realizacji w bieżącym roku jak i w latach późniejszych, objętych opracowywanym Programem, będzie podlegała indywidualnej ocenie oddziaływania na środowisko w ramach prowadzonych przez Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo postępowań w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Do takich przedsięwzięć należy zaliczyć m.in. budowę elektrowni fotowoltaicznych, budowę sieci kanalizacyjnej, budowę dróg. Dla części przedsięwzięć zostały wydane przez Burmistrza Gminy i Miasta Witkowo postanowienia o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wraz ze sporządzeniem raportu. Szczegółowa ocena oddziaływania na środowisko dla tych przedsięwzięć pozwoli na analizę ewentualnych oddziaływań na środowisko naturalne i ich ewentualne zminimalizowanie i ograniczenie.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Cele w Programie wynikają z obowiązujących przepisów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym. Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną dla całego obszaru gminy Witkowo jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Witkowo, uchwalonym uchwałą Rady Miejskiej w Witkowie Nr XXXI/299/2014 z dnia 21.02.2014 r., ze zmianami. Projekt Programu mieści się w granicach dopuszczonych przez studium. Zadania, które zakłada realizacja Programu, są spójne z założeniami m.in. Strategii zrównoważonego rozwoju Gminy Witkowo i Planu gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy i Miasta Witkowo. Dodatkowo realizacja przedsięwzięć musi być zgodna z zapisami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i planu ogólnego gminy.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Zrównoważony rozwój to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje integrowanie działań mających na celu wzrost gospodarczy oraz działań społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania potrzeb społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń. Program wskazuje kierunki działań i zadania podejmowane w celu poprawy i utrzymania jakości środowiska. Wobec powyższego należy stwierdzić, że działania inwestycyjne i pozainwestycyjne zawarte w Programie będą zgodne z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie ochrony środowiska. Program jest dokumentem ramowym mający na celu osiągnięcie pozytywnych skutków dla środowiska naturalnego i poprawy jakości życia mieszkańców gminy, przy jednoczesnym poszanowaniu zasady zrównoważonego rozwoju.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Podstawowym celem realizacji zadań ujętych w Programie jest zrównoważony rozwój gminy Witkowo wpływający na poprawę jakości środowiska i zachowanie walorów przyrodniczych. Realizacja tych zadań wpłynie na poprawę i utrzymanie stanu środowiska naturalnego, przyczyni się do utrwalenia pozytywnych postaw ekologicznych mieszkańców.

2) Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

Charakter planowanych zadań i działań, rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego spodziewanym oddziaływaniem powodują, że realizacja zadań proponowanych w Programie nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko. Zadania określone w Programie przyczynią się do poprawy stanu środowiska naturalnego na terenie gminy Witkowo.

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Należy stwierdzić, że prawdopodobieństwo występowania oddziaływań będzie niewielkie. Realizacja planowanych zadań będzie rozłożona w czasie, do 2033 roku. Oddziaływanie będzie miało charakter krótkoterminowy, a uciążliwości mogą wynikać jedynie z przeprowadzanych robót, np. hałas spowodowany pracą sprzętu mechanicznego. Po zakończeniu inwestycji, nastąpi oddziaływanie wtórne, czyli poprawa ładu przestrzennego, estetyki, funkcjonalności oraz poprawa stanu środowiska przyrodniczego.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Zaplanowanie zadania nie będzie oddziaływało w sposób skumulowany na środowisko. Z uwagi na fakt, że zadania będą realizowane lokalnie na terenie gminy w różnych miejscach i terminach, istnieje małe prawdopodobieństwo, że kilka zadań będzie jednocześnie negatywnie oddziaływało na środowisko i pozostałe komponenty na terenach ze sobą sąsiadujących.

Zadania przewidziane w Programie realizowane będą na terenie gminy Witkowo, ze względu na znaczne oddalenie od granic Polski z innymi krajami, nie będzie występowało transgraniczne oddziaływanie zadań na środowisko.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. W celu minimalizacji ingerencji planowanych zadań w środowisko naturalne, w trakcie realizacji prac będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska naturalnego i przepisy BHP, a także dotrzymane standardy jakości środowiska.

Inwestycje przewidziane do realizacji w Programie ze względu na rodzaj i usytuowanie, nie będą miały zatem negatywnego wpływu na środowisko oraz zdrowie ludzi, zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji.

3) Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Program dotyczy obszaru gminy Witkowo. Realizacja Programu obejmuje głównie obszary przekształcone antropogenicznie, z istniejącą, rozbudowaną infrastrukturą techniczną. Obowiązek uzgadniania wszelkich prac inwestycyjnych, w obszarze o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadających znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, z właściwymi instytucjami, w tym Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Poznaniu, eliminuje wystąpienie negatywnego wpływu przewidzianych zadań na zachowanie dziedzictwa kulturowego. Prace związane z realizacją zadań zostaną przeprowadzone w sposób wywierający minimalny wpływ na środowisko przyrodnicze.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Na terenie gminy Witkowo znajdują się obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), należą do nich: Powidzki Park Krajobrazowy, obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH 300026 Pojezierze Gnieźnieńskie, Powidzko - Bieniszewski Obszar Chronionego Krajobrazu, użytek ekologiczny „Jezioro Czarne” i pomniki przyrody.

Powidzko-Bieniszewski ustanowionym uchwałą Nr 53 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Koninie z dnia 29 stycznia 1986 r. w sprawie ustanowienia obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa konińskiego i zasad korzystania z tych obszarów (Dz. Urz. Woj. Konińskiego Nr 1, poz. 2). Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 3, poz. 21), dalej ustawa o zmianie ustawy o ochronie przyrody, w art. 11 określała, iż przepisy wykonawcze wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 ze zm.), zachowują moc do czasu wejście w życie aktów wykonawczych wydanych na podstawie upoważnień ustawowych w brzmieniu nadanym ustawą o zmianie ustawy o ochronie przyrody w zakresie, w jakim nie są z nią sprzeczne, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Oznacza to, że akty powołujące istniejące obszary chronionego krajobrazu/parki krajobrazowe, straciły swoją moc o ile nie wydano aktów nowych w wyżej wymienionym terminie. Jednocześnie jednak art. 7 ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody stanowi, że parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody utworzone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się parkami krajobrazowymi, obszarami chronionego krajobrazu, pomnikami przyrody w rozumieniu ustawy. Uwzględniając następnie art. 153 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 ze zm.), dalej ustawy o ochronie przyrody, należy wskazać, że formy te zachowały być prawny jako formy ochrony przyrody, jednakże z powodu utraty mocy aktów, które je powoływały i określały między innymi zakazy i nakazy obowiązujące na ich obszarze należy uznać, że na terenie obszaru chronionego krajobrazu o nazwie Powidzko-Bieniszewski nie obowiązują zakazy.

Przedmiotem ochrony jest teren obejmujący stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt.

Na Obszarze Chronionego Krajobrazu Powidzko-Bieniszewskim wprowadzone następujące zakazy:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 5) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 6) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Planowane do realizacji zadania w Programie z uwagi na ich charakter nie naruszają zakazów wprowadzonych na terenie Powidzko – Bieniszewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i nie wpłyną negatywnie na cele ochrony tego obszaru, czyli stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt. Podczas realizacji inwestycji na tym obszarze zastosowane zostaną rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które wyeliminują możliwość zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Zastosowane zostaną materiały o odpowiedniej jakości, zgodnie z normami i posiadające wymagane prawem atesty i certyfikaty. Do prac budowlanych związanych z realizacją inwestycji będzie używać się sprzętu w bardzo dobrym stanie technicznym celem zabezpieczenia środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi.

W związku z tym, nie przewiduje się negatywnego oddziaływania projektu Programu na powyższy obszar.

W 2017 roku podjęto uchwałę Nr XXIX/753/2017 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie Powidzkiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 2940).

Do szczególnych celów ochrony na terenie Parku należy:

- ochrona i zachowanie polodowcowego krajobrazu fragmentu Pojezierza Gnieźnieńskiego a w szczególności krajobrazu jezior rynnowych oraz pagórków morenowych i innych charakterystycznych form geomorfologicznych,
- zachowanie populacji rzadkich i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk,
- zachowanie naturalnych ekosystemów jezior i mokradel,
- utrzymanie walorów kulturowych.

Na terenie Parku wprowadzono następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej,
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,
- pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, także minerałów i bursztynu,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym lub budową odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej,
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych; zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej,
- likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,

- organizowania rajdów motorowych i samochodowych,
- używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.

Planowane do realizacji zadania w Programie nie naruszają zakazów wprowadzonych na terenie Powidzkiego Parku Krajobrazowego i nie wpłyną negatywnie na cele ochrony tego obszaru. Przedsięwzięcia zaplanowane w Programie prowadzone będą głównie na terenach zurbanizowanych. Podczas realizacji inwestycji na tym obszarze zastosowane zostaną rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne, które wyeliminują możliwość zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Zastosowane zostaną materiały o odpowiedniej jakości, zgodnie z normami i posiadające wymagane prawem atesty i certyfikaty. Do prac budowlanych związanych z realizacją inwestycji będzie używać się sprzętu w bardzo dobrym stanie technicznym celem zabezpieczenia środowiska gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniem substancjami ropopochodnymi.

Uchwałą Nr IV/32/03 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 21 lutego 2003 roku w sprawie uznania terenu za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 19.03.2003 r. Nr 43, poz. 802), utworzono użytek ekologiczny „Jezioro Czarne” na powierzchni ok. 50 ha, obejmujący Jezioro Czarne. W 2015 roku uchwałą Nr VIII/62/2015 Rady Miejskiej w Witkowie z dnia 24 września 2015 roku w sprawie zniesienia ochrony części obszaru uznanego za użytek ekologiczny „Jezioro Czarne” zniesiono ochronę dla części tego użytku.

Przedmiotem ochrony jest kompleks śródleśnych torfowisk wykształconych wskutek zarastania jeziora obejmujący stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie.

Planowane w Programie zadania nie będą realizowane na terenie użytku ekologicznego, ani w jego sąsiedztwie, co pozwoli na niezmieniony charakter tego terenu i nie narazi ten obszar na negatywne oddziaływania.

Na terenie gminy znajdują się pomniki przyrody, w tym dęby szypułkowe i dęby bezszypułkowe, które rosną w leśnictwie Skorzęcin, a pozostałe to topole białe, rosnące w zabytkowym parku w Jaworowie.

Planowane inwestycje zlokalizowane są poza obszarami występowania pomników przyrody lub w ich sąsiedztwie, dlatego ich planowana realizacja nie wpłynie na analizowane formy ochrony przyrody.

Na terenie gminy Witkowo znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 – PLH 300026 Pojezierze Gnieźnieńskie. Ostoja znajduje się w Wielkopolsce i obejmuje najcenniejszą przyrodniczo część Pojezierza Gnieźnieńskiego. Znajduje się tu kompleks jezior głównie rynnowych. Obszar ma duże znaczenie w skali Wielkopolski dla zachowania zbiorowisk łąkowych wykształconych na pokładach wapna łąkowego, torfowisk oraz leśnych zbiorowisk, zwłaszcza łągów. W lasach przeważają drzewostany mieszane. Do najlepiej zachowanych kompleksów leśnych należą lasy miradzkie i skorzęcińskie z dobrze zachowanymi fitocenoząmi świetlistej dąbrowy, gradów środkowoeuropejskich i kwaśnej dąbrowy. Na dnach rynien, wzdłuż jezior oraz w bezodpływowych zagłębieniach zachowały się fragmenty łągów olszowo-jesionowych i olsów. W zarastającej misie Jeziora Czarnego i Salomonowskiego wykształciły się zbiorowiska roślinności torfowiska niskiego i przejściowego. W obszarze znajdują się wyspowe, najdalej na wschód wysunięte i bardzo bogate stanowiska selerów błotnych *Apium repens*, a także znajdują się stanowiska aldrowandy pęcherzykowatej *Aldrovanda vesiculata* i lipiennika Loesela *Liparis Loeseli*.

Do głównych zagrożeń należy presja turystyczna oraz wiążące się z nią niszczenie cennych zbiorowisk oraz zanieczyszczenie środowiska.

Celami działań ochronnych dla przedmiotów ochrony wymienionych powyżej obszarów Natura 2000 są głównie: zachowanie siedlisk (przedmiotów ochrony) w stanie niepogorszonym, zachowanie siedlisk we właściwym stanie lub poprawa istniejącego stanu. Uwzględniając działania i ograniczenia wskazane w planach zadań ochronnych, oraz wskazania w formularzu danych dla obszarów Natura 2000, założenia Programu nie powinny wpłynąć na cele ochrony oraz integralność obszarów chronionych.

W 2014 roku podjęto zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 7 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pojezierze Gnieźnieńskie PLH 300026 (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2014 roku poz. 2383). W 2015 roku zmieniono powyższe zarządzenie w zakresie celów zadań ochronnych i określenia działań ochronnych. W zarządzeniu określono:

- opis granic i mapę obszaru Natura 2000,
- identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000,
- cele działań ochronnych,
- działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. 2024 poz. 1478 ze zm.) zabrania się podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt, a także w znaczący sposób wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania realizowanych zadań na obszary Natura 2000. Realizowane inwestycje nie wpłyną na naturalny zasięg i obszary mieszczące się w obrębie siedlisk przyrodniczych. Ich powierzchnia oraz liczba gatunków chronionych będą stałe lub zwiększy się. Ponadto oddziaływanie inwestycji nie będzie miało wpływu na integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Planowane inwestycje spójne są z planami zadań ochronnych dla Obszarów Natura 2000. Podczas realizacji zadania wzięte będą założenia Planu Zadań Ochronnych ustanowionych dla obszarów Natura 2000 znajdujących się w zasięgu gminy.

Planowane w Programie zadania nie będą realizowane na terenie obszaru Natura 2000, co pozwoli na niezmieniony charakter tego terenu, nie narazi ten obszar na negatywne oddziaływania i nie wpłynie na pogorszenie funkcjonowania tego obszaru chronionego.

W stosunku do dziko występujących gatunków roślin, grzybów, zwierząt objętych ochroną gatunkową na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, ustawodawca określił w art. 51 ust. 1 i art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, katalog zakazów. Może nastąpić sytuacja, że przeprowadzenie planowanych czynności będzie mogło być zrealizowane dopiero po uzyskaniu stosownego odstąpienia od generalnej reguły, jaką jest ochrona gatunkowa. Realizacja zadań przewidzianych w Programie będzie miała pośredni, neutralny oraz długoterminowy pozytywny wpływ na różnorodność występujących na tym terenie organizmów żywych.

Na etapie realizacji inwestycji potencjalne zagrożenie dla bioróżnorodności regionu może być związane z zajęciem terenu pod inwestycję, robotami ziemnymi, składowaniem materiałów budowlanych, budową dróg dojazdowych, jak również rozjeżdżaniem terenu przez ciężkie maszyny. Należy podkreślić, że tego rodzaju oddziaływania mają charakter odwracalny i krótkookresowy. W trakcie prowadzenia prac realizacyjnych może nastąpić wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego oraz poziomu dźwięku, związanego z pracą sprzętu budowlanego i transportem materiałów. Powyższe uciążliwości będą miały charakter przejściowy i odwracalny. W celu zminimalizowania uciążliwości, związanych z etapem realizacji przedsięwzięcia, prace ziemne powinny być prowadzone wyłącznie w godzinach dziennych (6.00-22.00), w sposób niedopuszczający do zanieczyszczenia gleby i wód.

Prace związane z realizacją w/w zadań będą, w miarę możliwości, prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza miesiącami od marca do końca sierpnia. Jeśli zachowanie powyższego terminu nie będzie możliwe, należy przed rozpoczęciem prac przeprowadzić rozpoznanie, czy w rejonie prowadzenia prac oraz w strefie ich bezpośredniego oddziaływania znajdują się schronieniaienne nietoperzy lub czy gniazdują gatunki ptaków chronionych na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt. W przypadku zwierząt lub świeżych śladów ich bytności ekspert wskaże dokładne miejsce ich przebywania tak, aby przed okresem lęgowym tych gatunków można było zamknąć nisze, szczeliny i dostępy do stropodachu.

Po przeprowadzeniu prac remontowych będzie zapewnione nietoperzom dalsze schronienie w czasie dnia, a ptakom dalsze gniazdowanie w obiektach budowlanych. Jeżeli nie będzie to możliwe poprzez wykorzystanie naturalnych szpar i szczelin, na remontowanych budynkach będą umieszczane siedliska zastępcze (np. budki lęgowe). Charakter siedlisk

zastępczych, ich lokalizacja, parametry i zagęszczenie będą dobrane odpowiednio do preferencji gatunków, które występowały tam wcześniej.

Zadania dot. przebudowy/budowy nowych obiektów (np. dróg) ograniczą się do niezbędnych, niewielkich wycięć roślinności, wynikających z przebiegu i parametrów przedsięwzięć. W czasie wykonywania prac budowlanych w sąsiedztwie systemów korzeniowych należy przeprowadzać wykopy ręcznie. W przypadku konieczności odstonięcia korzeni należy je zabezpieczyć. Należy unikać usuwania korzeni strukturalnych, zabezpieczyć środkami grzybobójczymi rany po odciętych korzeniach. Pnie drzew narażonych na otarcia ze strony sprzętu budowlanego należy zabezpieczyć np. stosując odpowiednie włókniny i obudowy drewniane. Drzewa oraz krzewy wymagają szczególnej uwagi podczas wszystkich etapów procesu inwestycyjnego. Najgroźniejszymi dla życia drzew są wszystkie te czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie wolno dopuścić, aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać, aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew.

Zaplanowane inwestycje mogą wykazywać negatywne oddziaływanie jedynie w fazie realizacji. Emisja pyłów związana będzie głównie z transportem i przemieszczeniem materiałów sypkich, pylistych czy urobku ziemnego. Ponadto praca środków transportu i maszyn roboczych wiązać się będzie z okresowo zwiększoną emisją szkodliwych substancji gazowych (spalin). Realizacja zadań, w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i ich prekursorów wpłynie pozytywnie na łagodzenie zmian klimatu. Nie przewiduje się również negatywnego wpływu na siedliska zapewniające sekwestrację CO₂.

W przypadku prowadzenia prac na terenie objętym ochroną konserwatorską, lub w jego pobliżu, wszelkie ustalenia w sprawie postępowania uzgadnianie będą z konserwatorem zabytków.

Z uwagi na charakter ujętych w Programie zadań nie przewiduje się aby ich realizacja negatywnie wpłynęła na obszary chronione, a także na struktury budujące ich sieć ekologiczną. Nie przewiduje się również wpływu na trwałość i stabilność tych ekosystemów oraz ich zdolności przywracania równowagi. Zachowane zostaną korytarze ekologiczne, które zapewniają odpowiednią komunikację przyrodniczą oraz ciągłość krajobrazową, co ma bezpośredni wpływ na zachowanie różnorodności biologicznej na terenie gminy oraz ościennych gmin.

Realizacja zadań, w wyniku których nastąpi zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i ich prekursorów wpłynie pozytywnie na łagodzenie zmian klimatu.

W wyniku realizacji zadań ujętych w Programie siedliska występujące na analizowanym obszarze, w tym na obszarze Natura 2000 oraz objęte ochroną gatunki flory i fauny nie zostaną poddane negatywnym oddziaływaniom. Żadne z gatunków roślin ani grzybów objętych ochroną nie ulegną zniszczeniu.

Realizacja inwestycji związanych z infrastrukturą kanalizacyjną przyczyni się do spełnienia celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych ujętych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Realizacja zadań nie wpłynie negatywnie na wartości krajobrazowe i turystyczne gminy.

W związku z powyższym, mając na uwadze uwarunkowania określone w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz uzgodnienia właściwych organów, odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy i Miasta Witkowo na lata 2026 – 2029 z perspektywą do 2033 roku”.

BURMISTRZ

Krzysztof Szoszorek